

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De laudibus sanctissimae matris Annae

Trithemius, Johannes

Mainz, 1494.07.21

Exordiu[m] libri tractat de laudibus sancte anne in generali. Cap. i.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00082758-9

Incipit tractatus dñi iohannis

tritemij abbatis spanhemensis. ordinis sancti benedicti:
de laudibus venerabilis et beatissime matris dei genitricis anne.

Vbi compellit necessitas. et mentis purget
deuotio: ut laudes beatissime matris dei
genitricis anne. p viribus ingenij ad edifi-
cationem fidelium scribam: et quanta miseria
pietate subuenire consueuerit. veraci narratio-
ne denunciem. Sed cum paupertate ingenij mei considero:
impurus de sanctissima loqui presumo. Quanta enim lau-
de digna sit. que dei genitricem peperit: quis sermo expli-
cabit? Volo itaque aliquid ad honorem tante matris cedere
et timeo: quia quicquid dixerō laudibus eius minus est:
quicquid scripsero rei maiestate procul inferius est. Enim-
vero cum illius in miseros beneficia ad memoriam reuoco:
tacere a laudibus eius etiam si volo non possum. Hinc pie-
tas maxima votum premeruit: deuotione excitauit: requirit
honoris exhibitionem. Deuota quoque (ne dicam importuna)
petitio amicorum me non minus ut auderem impulit: de quo-
rum fide et oratione nostra infirmitas fiduciam accepit. Quauis
igitur me peccatorem nouerim: quauis regine celi sanctissi-
mam parentem digne laudare non sufficiam: nequaquam tamen
a proposito laudis debeo recedere: ne ingratitude viciū
videar incurrere. Conabor per deuotionem meam quod valeo:
quia nemo quod non potest. a deo exigitur: nemo apud inter-
num iudicem bone voluntatis vacuus iudicatur. Laudan-
do igitur homo deam: famulus dominam: peccator sanctissi-
mam. Neque enim a laude dei peccatores cohibuit: quod in psal-
mo dixit. Laudate dominum omnes gentes: laudate cum omnes
populi. Enimvero dominus gentes ad laudem domini excitat: quod aliud
quam peccatores vocat? Erant enim longe a iusticia: qui non
deum. sed idola colebant. Nemo ergo tacere a laudibus dei
permittitur: quando etiam gentes idolatre ad penitentiam vo-
cantur. Laudent ergo dominum omnes qui misericordia eius

peccant: laudent omnes qui in carne viuunt: quia ipse est
qui oēs nos condidit: ipse qui vitam dedit. **L**audet iustus
simul et peccator: ille quia misericordia domini ne caderet serua-
tus est: iste quia etiam post lapsum ne in eternum periret
erectus. **E**t si non sit speciosa laus in ore peccatoris. nemi-
nem tamen a laudibus dei excusat rea conscientia: cum ad
penitentiam eius misericordia oēs reseruatur. **F**erat iustus
laudem: peccator confessionem. **L**audet ille quoniam gratia
peruente fortiter stetit: confiteatur iste quia misericordia sub
sequente surrexit. **L**auda anima mea dominum: laudabo deum
meum in vita mea: psallam domino quod diu fuero. **A**periam os
meum ad confitendum domino: mentem pariter aptabo et cala-
mum: laudes beatissime matris anne qua possum deuo-
tione cantabo. **N**am si deum generaliter in sanctis suis
laudare precipimur: parentes eius sine dubio specialius
honorare persuademur. **Q**ui enim nobis parentes nostros
honorare precipit: suos secundum carnem minime excludit.
Sanctum ergo est fratres charissimi sedulas illis deuocō-
nis laudes impendere: de quorum sanguine carnem dei filium
credimus sumpsisse. **I**nter quos beatissima dei genitrix
iure obtinet principatum: cuius tanta sunt merita sanctita-
tis: ut super choros angelorum exaltata sit in celis. **P**ost eam
sanctissima illius mater anna (de qua loqui institui?)
sicut carne dei filio est proxima: ita virtutum meritis pre
sanctis ceteris creditur accepta. **N**ec de sanctitate eius non
bis liceat dubitare: quam sine originalis culpe macula dei
matrem credimus peperisse. **N**on enim potuit tante virgi-
nis mater esse nisi sancta: per cuius partum virginem sumpsi-
mus eterne salutis remedia. **A**нна radix sancta: maria
virgo arbor sanctissima: fructus dei filius animarum medi-
cina. **A**rbor bona. arbor sancta: arbor sine humana cul-
tura secundissima: que de sancta radice sumpsit exordium:
de pinguedine celestis pluuie incrementum. **N**unquam bona
radix malam arborem procreat: nunquam malos fructus ar-
bor bona portat. **N**on potest sine radice arbor bona con-
sistere: nec fructum bonum. nisi bona ferre. **S**icut arbor ex

suo fructu cognoscitur: ita qualis sit mater in filia decla-
ratur. **I**n dei genitrice sanctissima accipimus: quid de
sanctitate matris sentire debeamus. **S**ine crimine origin-
nalis macule partus. non decebat matrem nisi sanctam:
dei genitricem concipere et parere. nō cōgruebat nisi deo
gratissimā: et pre cunctis tūc in israel uiuentibus deuoti-
tam. **N**am q̄ deū super omnia dilexerit: prima filie in-
stitutio ostēdit. **C**omodata domino infantula legitur: in
templo deo seruasse memoratur: sine omni culpa cōcep-
ta. sempq̄ sancta uixisse in mūdo creditur. **Q**uid amplius
requiris? **N**ūquid nō sufficit ad matris declaranda me-
rita: tam excellens ab infantia filie uita? **S**i anna non
fuiſſet sanctissima: filiam tam diligenter et deuote ad dei
honorem nunq̄ instituisset. **Q**uales matres: tales et ear-
um filias nouimus institutas. **S**ed beatissima mater
anna sicut merito et sanctitate cunctis mulieribus premi-
ner: ita filiam suā a iuuentute pre omnibus sanctis ad dei
amorem diligentius instituere curabat. **S**i ergo dei filiū
diligimus: si purissimā eius genitricem honoramus: cur
a laude quie sanctissime et matris anne tepidi ſilemus?
Si honorem summi regis querimus: cur parentes eius
non amamus? **Q**ui p̄geniem imperatoris despicit: regi
iniuriam facit. **S**i omnium imperatorem iesum christū di-
ligimus: si maiestatem eius diuinā formidamus: dignum
est ut auiam eius venerabilem honoremus: de cuius na-
te utero sine uiri semine illum processisse absq̄ dubio cre-
dimus. **Q**uicquid laudis eius uenerationi impendimus:
ad summi regis honorem pertinere firmiter credamus.
Ad honorem sanctissime matris anne omnes fideles con-
currere: laudes altissimo domino in memoriam eius per-
soluere: ob illius reuerentiā religiosa deuocōne iubilare.
Credite mihi (qui beneficia illius plura expertus sum)
promptā in omni tribulacōne aduocatā habebitis: si me-
moriam eius fidei deuocōne celebratis. **A**b omnibus ergo
colenda est: cuius meritis dei filius omnia ad nutū eius
cōcedit: cuius honorabile nomen curia sup̄noꝝ ciuium

maxima reuerētia honorat: quā regina celi dei mater ut
dulcissimā parentem obseruat. Quicumq; illā in patronā
elegerit: quicumq; in seruicio eius deuotus pseuerauerit:
hic et in eternū saluus erit. Omnia em̄ que dei filius p̄ di-
lectam genitricē suā mortalibus beneficia solet cōcedere:
meritis auie non potest denegare: immo maiora interdū
p̄ eam cōdonat: ut nos ad memoriā eius (diu neglectā)
quasi muneribus inducat. Neq; suos parentes dei filius
vnq; potest despiciere: qui alienos tam seriose nobis p̄cen-
pit honorare.

Invocatio auctoris ad deū et

sanctā annā, omnesq; superos:
ut gratiam scribendi ferant.

Cap. ij.

Deus lumen verū, qui illuminas omnē homi-
nem venientē in hunc mundū: deus qui iusti-
ficas impiū, et peccatores vocas ad peniten-
tiā: deus q̄ das sapientiā paruulis, et linguas
balbucientū facis disertas: da mihi obsecro peccatorū
meorū veniā: da laudis tue sapientiā: da lumen p̄ qd̄ te
intelligam, cognoscā, et diligam: atq; ita beatissime anne
vincar amore: ut laudes eius digne cōplectar in opere.
Deus qui sitienti populo in deserto aquam de petra du-
rissima, p̄duxisti: duriciem cordis mei mollifica: ut te in
sanctis tuis, in auia filij tui, in parentibus vnici tui cum
tanta deuocōne mentis laudare valeā: quatenus te mise-
rante, et illa intercedente nō solū mihi, sed omnibus quoq;
qui hanc lucubratiunculā nostrā legerint ad deuotionē
proficiat. **D**eus qui os bestie aperuisti, ut contra insipien-
tem verba proferret humana: ariditatē lingue mee gra-
tie tue infusione clementer irriga: manū tremulam spiri-
tu sancto corrobora: ut de sanctissima anna, nō scribam
nisi recta: non p̄suadeam nisi sancta: non proferam nisi
cōdigna. **D**a mihi queso omnipotens sempiternus deus
in hoc opere celestis gratie auxilium: qui ut vellem don-
nasti institutum. **E**go enim sum vermis et non homo: